

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Πολυτεχνική Σχολή , Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.

Διπλωματική εργασία:

Επαναπροσδιορίζοντας την αρχιτεκτονική της τρίτης ηλικίας

Κέντρο ευημερίας ηλικιωμένων στην Νέα
Παραλία της Θεσσαλονίκης

Τσιώτας Αθανάσιος

Επιβλέπων καθηγητής:

Καναρέλης Θεοκλής

Αντικείμενο αυτής της διπλωματικής εργασίας είναι ένα πρότυπο κέντρο κατοίκησης ανθρώπων τρίτης ηλικίας.

Με την αύξηση του προσδόκιμου της ζωής τις τελευταίες δεκαετίες γίνεται επιτακτική η δημιουργία περισσότερων γηροκομείων. Ο όρος όμως αυτός είναι συνδεδεμένος άρρηκτα με έναν τρόπο ζωής πολύ μουντό και μονότονο, που ο μόνος στόχος του είναι η διαβίωση των ηλικιωμένων μέχρι τον θάνατο.

Είναι σημαντικό επομένως να επανεξετάσουμε τον τρόπο δομής και λειτουργίας αυτών των δομών, αλλά και να επαναπροσδιορίσουμε την έννοια και τη σημασία της διαβίωσης της τρίτης ηλικίας.

Ένα πρότυπο κέντρο αποκατάστασης ηλικιωμένων θα πρέπει να προσφέρει, πέραν από την ιατρική φροντίδα και τη διαμονή των τρόφιμων, πολλαπλούς τρόπους διασκέδασης, ψυχαγωγίας, άθλησης και δημιουργικής απασχόλησης, ούτως ώστε οι χρήστες να έχουν την δυνατότητα να αναπτύξουν νέες ασχολίες, να κοινωνικοποιηθούν, και να νιώθουν πως ανήκουν σε ένα σύνολο/μία τοπική κοινωνία. Να μην αντιμετωπίζονται σαν ένα περιττό βάρος της κοινωνίας.

Μία τέτοια δομή, θα πρέπει να είναι μέσα στην πόλη, ώστε να έχει άμεση πρόσβαση σε διάφορες υπηρεσίες που πιθανώς θα καταστούν αναγκαίες όπως νοσοκομεία, ιατρεία, καταστήματα, κτλ, προσφέροντας επίσης το συναίσθημα πως οι ηλικιωμένοι δεν αποκόβονται από την καθημερινότητα και την μέχρι πρότινος ζωή τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, για τη δημιουργία του κέντρου αυτού, επιλέχθηκε ένα πολύ κεντρικό σημείο στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Το οικόπεδό αποτελείται από δύο δημόσιους χώρους στη συμβολή των οδών Πέτρου Συνδίκου και λεωφόρου Μεγάλου Αλεξάνδρου, στο μέτωπο της Νέας Παραλίας της Θεσσαλονίκης. Το σημείο αυτό αποτελεί μία εσοχή στον αστικό ιστό της πόλης, μία «υποχώρηση» πριν το παραλιακό μέτωπο, όπου εκεί αυτή τη στιγμή βρίσκεται ένα υποτυπώδες πάρκο- σημείο στάθμευσης αυτοκινήτων των οικοδομών που περιβάλλουν το οικόπεδό μας.

Το οικόπεδο στην συμβολή των οδών Πέτρου Συνδίκου & Μεγάλου Αλεξάνδρου, στη Νέα Παραλία Θεσσαλονίκης

Ο σχεδιασμός του κτιρίου έχει δύο βασικούς στόχους:

A) την αντιμετώπιση του κτιριολογικού προγράμματος με όσο το δυνατόν καλύτερη λειτουργική επίλυση, για την ευκολία κίνησης και διαβίωσης των ηλικιωμένων και

B) την δημιουργία ενός κτίσματος το οποίο θα αποτελεί ένα πόλο έλξης και πνεύμονα πρασίνου, τόσο για την πόλη όσο και για τους ένοικους του, χωρίς όμως να επιβαρύνει τον αστικό ιστό, παρά το μέγεθός του.

Το κτίριο διαμορφώνεται ακολουθώντας το περίγραμμα του οικοπέδου ως ένα νέο οικοδομικό τετράγωνο, που εσωτερικά του δημιουργούνται δύο μεγάλα αίθρια/πλατείες. Οι χρήσεις του προγράμματος χωρίζονται στα δύο. Αυτές με πιο δημόσιο χαρακτήρα, όπως οι δραστηριότητες, η άθληση, τα καθιστικά κτλ, και σε αυτές με πιο ιδιωτικό χαρακτήρα, δηλαδή τα δωμάτια διαμονής των ηλικιωμένων. Ένα σημείο στο οποίο δόθηκε προτεραιότητα κατά τον σχεδιασμό, είναι αυτό της προσβασιμότητας

Αυτός ο διαχωρισμός αποτυπώνεται στην ογκοπλασία του κτιρίου με την τοποθέτηση των «δημόσιων» χρήσεων στο μπροστά τμήμα του οικοπέδου, σε άμεση επαφή με τη δραστηριότητα της Νέας παραλίας, και τον όγκο των κλινών (χώροι που απαιτούν ησυχία και ηρεμία) στο πίσω μέρος του οικοπέδου, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ξεκούραση των ηλικιωμένων.

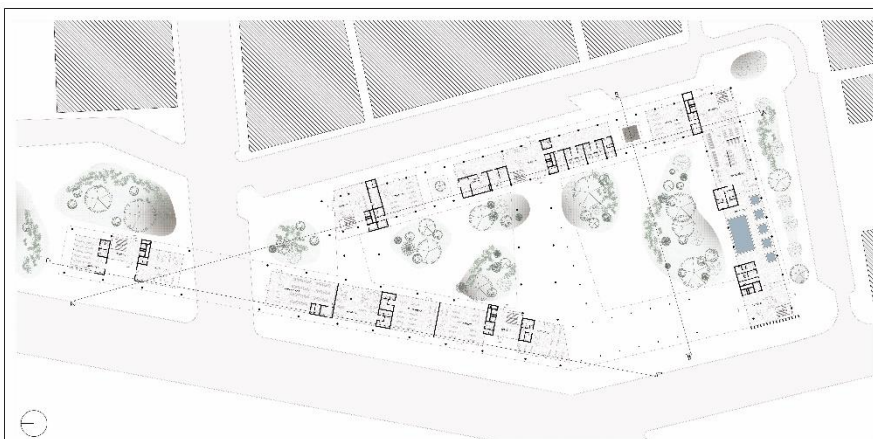

Το κτίριο, υψώνεται από το έδαφος, αφήνοντας ελεύθερο χώρο στην πόλη για πάρκο και προσπέλαση. Ο όγκος των δημόσιων χρήσεων λειτουργεί ως γέφυρα που διαπερνά την Πέτρου Συνδίκου, συνδέοντας τα δύο τμήματα του οικοπέδου. Αυτό σηματοδοτείται επίσης και από την μορφολογία του στατικού συστήματος, το οποίο είναι μια σύμμικτη κατασκευή με μεταλλικό σκελετό, με τις κολώνες και τα διαγώνια ψαλίδια του σκελετού, να δίνουν μορφή στην όψη της γέφυρας.

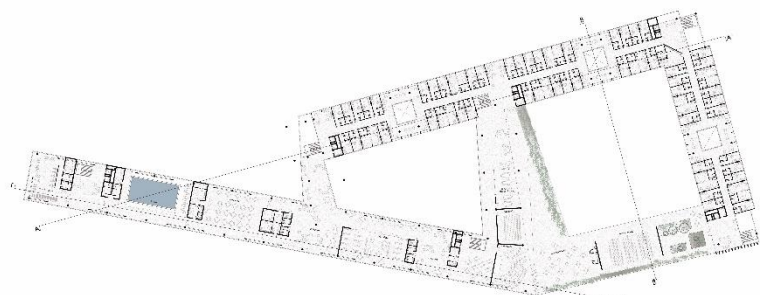
Ο όγκος των κλινών, είναι πιο στιβαρός και χαρακτηρίζεται από την ρυθμική επανάληψη των διαχωριστικών στοιχείων των δωματίων. Ανάμεσα στα δωμάτια βρίσκονται σημεία στάσεις γύρω από τετράγωνα αίθρια, στοιχείο που σπάει την επανάληψη στην κάτοψη.

Τα δώματα του κτιρίου καταλαμβάνονται από πράσινο και πολλές άλλες υπαίθριες δραστηριότητες, όπως θερινά σινεμά, καφέ, ένας μικρός στίβος, και καθιστικά, δίνοντας την δυνατότητα στους ηλικιωμένους να απολαύσουν τον ορίζοντα, τη θάλασσα και τον ουρανό.

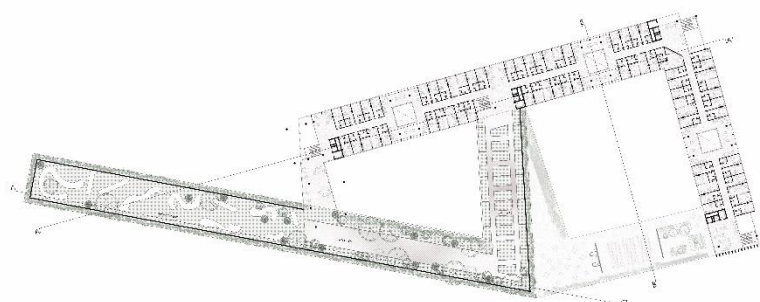

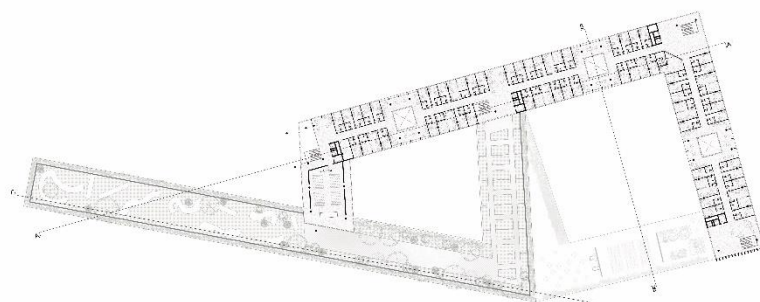
Κάτοψη Ισογείου σε κλίμακα 1/500

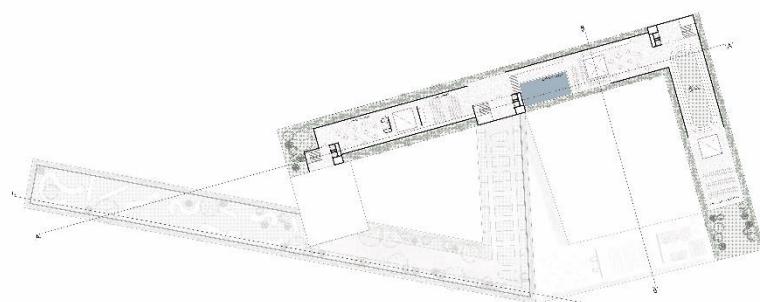
Κάτοψη Α Ορόφου σε κλίμακα 1/500

Κάτοψη Β Ορόφου σε κλίμακα 1/500

Κάτοψη Γ Ορόφου σε κλίμακα 1/500

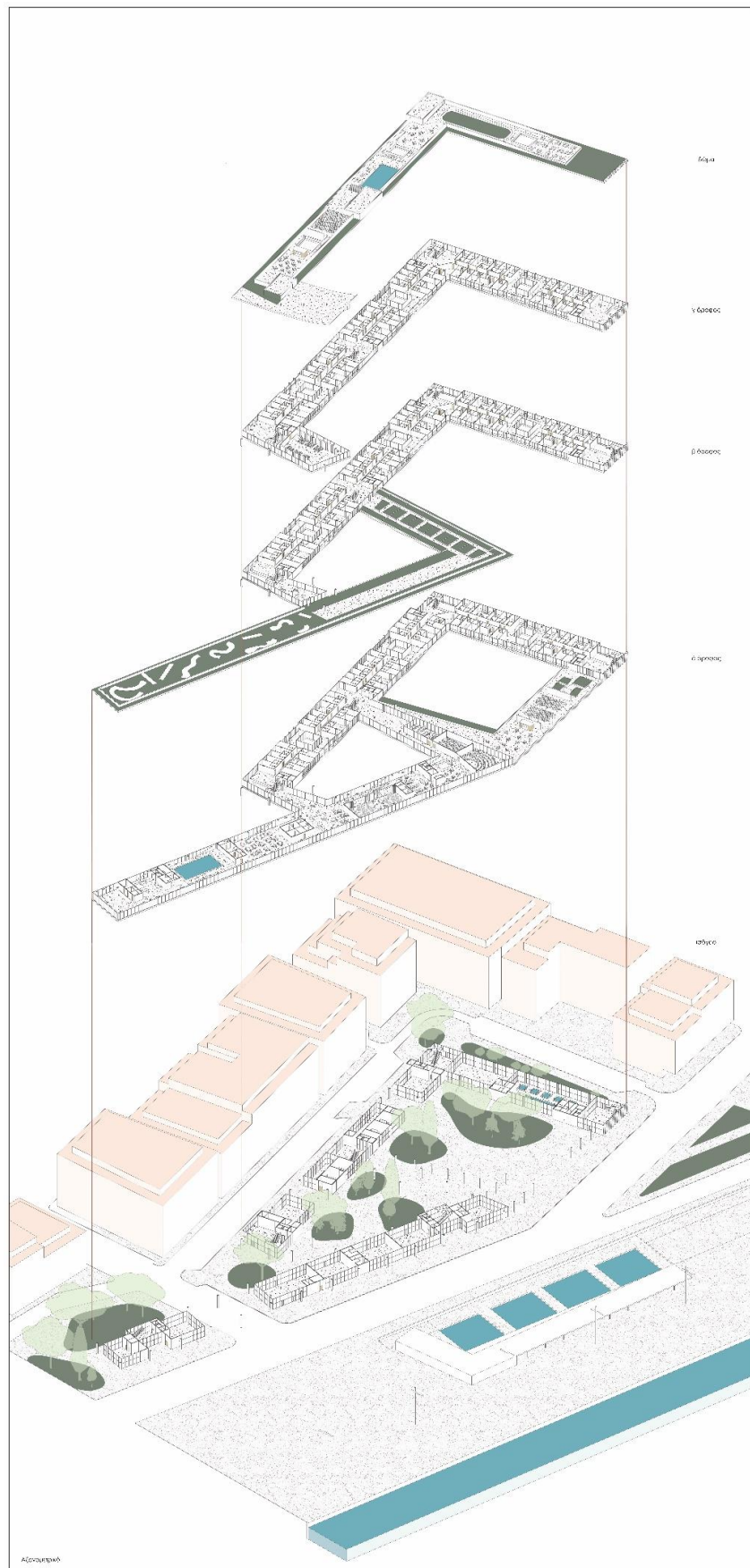
Κάτοψη Δώματος σε κλίμακα 1/500

Ένα πολύ σημαντικό σημείο που λήφθηκε υπόψη, είναι αυτό της προσβασιμότητας. Ένα τέτοιο κτίριο πρέπει να είναι άνετα προσβάσιμο και προσπελάσιμο από ανθρώπους με οποιασδήποτε είδους κινητικότητας. Γι' αυτόν τον λόγο, το κτίριο αναπτύσσεται όσο το δυνατόν στο οριζόντιο επίπεδο, μειώνοντας στο απαραίτητο την κάθετη επικοινωνία, τοποθετώντας όμως σε πολλά σημεία ανελκυστήρες και κλιμακοστάσια ούτως ώστε να μην υπάρχει κανένας περιορισμός στην κίνηση οποιουδήποτε ατόμου.

Στο ισόγειο τοποθετούνται καταστήματα, κυρίως στο μέτωπο της νέας παραλίας, καθώς επίσης ιατρείο, αίθουσες φυσιοθεραπείας, γυμναστήριο και πισίνα στα πίσω μέρη. Στο ισόγειο βρίσκεται επίσης και το δωμάτιο θανάτου.

Στον πρώτο όροφο βρίσκουμε δραστηριότητες που δίνουν την ευκαιρία στους ηλικιωμένους να αναπτύξουν νέες δεξιότητες και να ασχοληθούν δημιουργικά με τα χόμπι τους, ενώ στο δώμα της γέφυρας, υπάρχει ένας χώρος για καλλιέργειες (για αυτούς που ασχολούνται με την κηπουρική), μία φυτεμένη βόλτα, καθώς και ένα μικρό γήπεδο μίνι γκολφ.

Το δώμα του κτιρίου, δίνεται πλήρως στη χρήση των κατοίκων του γηροκομείου με τις προαναφερθείσες χρήσεις, αλλά και με πολύ πράσινο.

Η υλικότητα είναι απλή, με πρωταγωνιστικό τον ρόλο του οπλισμένου σκυροδέματος, κυρίως λόγω της ανθεκτικότητας του ως προς την χρήση, όπως πχ αναπηρικά αμαξίδια κτλ.

Το πράσινο και η φύτευση χρησιμοποιήθηκε ως ένα δεύτερο «δομικό» υλικό, δίνοντας τον χαρακτήρα της όασης στο κέντρο της πόλης. Το πράσινο βοηθάει στην βελτίωση του μικροκλίματος του κτιρίου, καθώς επίσης δημιουργεί έναν πολύ φιλικό προς τον χρήστη χώρο, άνετο και δροσερό.

Τμή Α - Α' σε κλίμακα 1 / 200

Τμή Β - Β' σε κλίμακα 1 / 200

Τμή Γ - Γ' σε κλίμακα 1 / 200

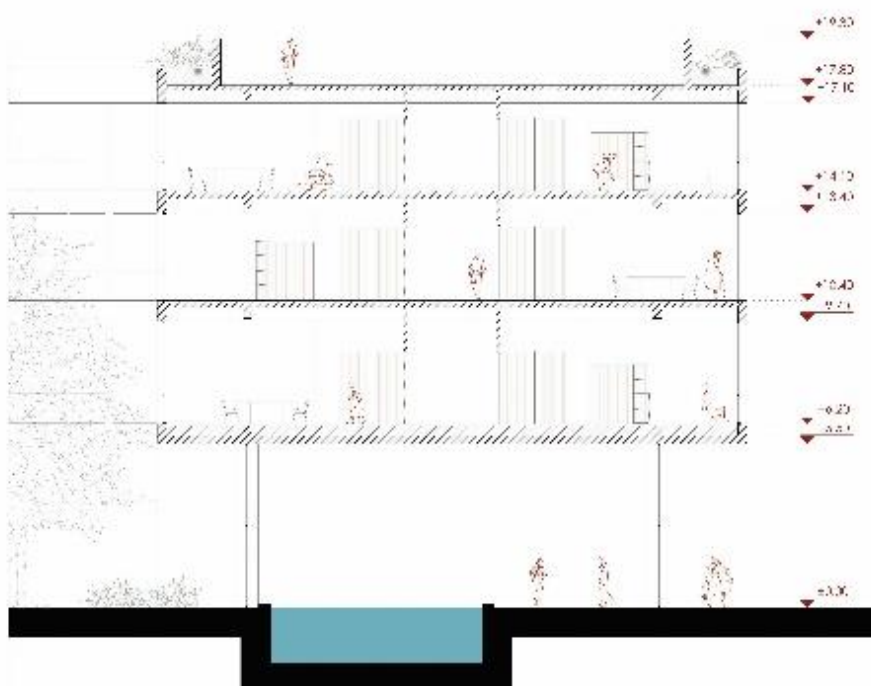

Ανατολική Όψη σε κλίμακα 1 / 200

Νότια Όψη σε κλίμακα 1 / 200

Οψη / Αεριοποίηση σε κάτοικο 1/50

Όψη / Αεριοποίηση σε κάτοικο 1/50

